

INTERNATIONAL SOCIETY FOR ARCADIA • ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΡΚΑΔΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Η Σίβυλλα στην Αρκαδία

Διήγημα για την άσκηση της φαντασίας

[Από τον Pedro Olalla](#) (Πέδρο Ολάγια)

International Society for Arcadia

Αγαπητή καθηγήτρια,

Όπως σου υποσχέθηκα στο τελευταίο μου μήνυμα φτάνοντας στην Αρκαδία, σου γράφω τώ ρα πιο αναλυτικά για να σε ενημερώ σω για τις εντυπώσεις που είχα αυτές τις μέρες και για το άφθονο υλικό που έχω μαζέψει για την εργασία μου. Λατρεύω αυτόν τον τόπο. Τώ ρα, την ώρα που σου γράφω από το handoff, ο παππούς μου και εγώ βρήκαμε καταφύγιο από τη βροχή σε ένα μέρος που λέγεται «Κέντρο Προβολής του Παγκόσμιου Αρκαδικού Κεκτημένου», ένα μικρό κτήριο με μεγάλες τζαμαρίες από όπου το τοπίο εισορμάει σαν χείμαρρο. Έχω την αίσθηση ότι έχω φέρει το σαλόνι από το σπίτι και το έχω βάλει εδώ, καταμεσής του δάσους. Είναι απίστευτο: υπάρχει ένα τζάκι αναμμένο, σαν τα παλιά, και γύρω μου βλέπω μεγάλα σύννεφα να περνάνε πάνω από τις κορυφές του θρυλικού Μαίναλου, ένα τεράστιο άλσος, μια μοναχική εκκλησία που μοιάζει με περιπλοκο μηχανισμό από πέτρα και τούβλο, και τη λάμψη των αστραπών να φωτίζει την πεδιάδα όπου κείτονται τα ερείπια της αρχαίας Μαντινείας. Ο παππούς μου λέει πως ποτέ δεν φαντάστηκε ότι κάποτε θα ερχόταν με την εγγονή του να κάνει μια σχολική εργασία στην Αρκαδία, και κακά τα ψέματα ούτε και εγώ φαντάστηκα ότι θα έκλεινα τα δεκαέξι μου σε αυτά τα βουνά. Για δεξ, ένα ακόμα πράγμα από τα πολλά που χρωστάμε σε αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα στο οποίο μας ενθάρρυνες να πάρουμε μέρος και οι δυο μας.

Για να πω την αλήθεια, τώ ρα που το βιώω από μέσα, αυτή η νέα εκπαιδευτική μεταρρύθμιση της Ευρωπαϊκής Ένωσης μου φαίνεται πολύ επιτυχημένη. Χάρη σε τούτα τα προγράμματα μεταξύ γενεών η εκπαίδευσης –στα οποία ο κάθε μαθητής μπορεί να διαλέξει κάποιον ενήλικα του κύκλου του ως μέντορα για να υλοποιήσουν από κοινού κάποια εκπαιδευτική πρωτοβουλία–, μαθητές σαν και εμένα μπορούν να ωφεληθούν από την παιδευτική βοήθεια ανθρώπων σαν τον παππού μου. Είναι ένας καλός τρόπος να ενισχύσουμε την επικοινωνία μεταξύ των γενεών και να αξιοποιήσουμε την εμπειρία και τον χρόνο των μεγαλύτερων προς όφελος των νέων.

Όπως μάλλον θυμάσαι, πριν από δύο χρόνια, το καλοκαίρι του 2040, ο παππούς μου και εγώ κάναμε μαζί το πρώτο μας εκπαιδευτικό ταξίδι. Τότε επισκεφτήκαμε μόνο κάποια σημαντικά μέρη της πατρίδας μου· πέροι όμως ταξιδέψαμε στη Βόρεια Αφρική για να μελετήσουμε την επιστροφή των μεταναστών που εγκατέλειψαν τις πατρίδες τους στις αρχές του αιώνα, και φέτος, την άνοιξη, το μάθημά σου «Ιστορία των ιδεών» μας έφερε στην Αρκαδία, στην Ελλάδα, μια χώρα που ο παππούς μου γνωρίζει καλά διότι έζησε σε αυτή πολλά χρόνια.

[INTERNATIONAL SOCIETY FOR ARCADIA • ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΡΚΑΔΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ](#)

Το μέρος που είμαστε –αυτό το info center μας στην εξοχή– είναι ένα είδος εικονικού παράθρου με θέα το κληροδότημα της Αρκαδίας στον παγκόσμιο πολιτισμό: είναι σαν γυάλινη μπάλα όπου μπορείς να δεις όσα έγιναν και γίνονται στον κόσμο με έμπνευση το όνομα τούτης της γης και την ποιητική της εικόνα. Πριν από λίγο, δεν ήξερα σχεδόν τίποτα για αυτή την ιστορία, αλλά αυτές τις μέρες αρχίζω να συνειδητοποιώ την ισχύ που είχε αυτή η ιδέα κατά τη διάρκεια των αιώνων και πως οι ιδανικές εικόνες μάς βοηθούν να προχωρήσουμε.

Βλέπω τώ ρα τον παππού μου να βάζει ένα κούτσουρο στο τζάκι. Τραβάει την προσοχή μου πως γνωρίζει την φωτιά. Φαντάζομαι ότι κουβαλάει στο DNA του κάποια σοφία των καιρών η των πρωτόγονων ανθρώπων. Στην ουσία, η φωτιά είναι κάπως μια ποιητική άδεια στο πλαίσιο του τέλειο βιοκλιματισμού αυτού του ανακυκλωμένου κτηρίου, στο οποίο τα πιο αρχέγονα υλικά –όπως η πέτρα, το ξύλο, ο πηλός και το νερό– δημιουργούν ένα αρμονικό περιβάλλον όπου εντάσσονται υγρές θόνες και προβολείς για ολογράμματα. Το ταβάνι είναι γεμάτο επιγραφές σε διάφορες γλώσσες, αποσπάσματα έργων του παρελθόντος που αναπολούν μυστηριωδώς αυτόν τον τόπο: ο Ησίοδος, ο Βιργίλιος και οι αρχαίοι· αλλά επίσης ο Σανατάρο και ο Θερβάντες, και οι Άγγλοι και οι Γάλλοι ποιητές. Σερφάροντας με μεγάλη περιέργεια, είδα τους απίθανους καμβάδες όπου η κάθε εποχή διαμόρφωνε σιγά σιγά την εικόνα της για την Αρκαδία: μερικοί μοιάζουν όντως με αυτόν τον τόπο, αλλά είναι φανερό πως όλοι προσπαθούν να απεικονίσουν ένα όνειρο. Είδα επίσης ότι υπάρχουν στον κόσμο πάρα πολλές επιχειρήσεις με το όνομα Αρκαδία. Και πόλεις, πάνω από σαράντα πόλεις που ιδρύθηκαν με αυτό το όνομα στις πέντε ηπείρους. Σου δίνει την εντύπωση πως όλοι έχουν υπογράψει ένα περιεργο μανιφέστο, που δεν είναι γραμμένο πουθενά, αλλά που τους ενώνει κατά τη διάρκεια της ιστορίας.

Πριν από εννέα μέρες, όταν πρωτοήρθαμε σε αυτό το Κέντρο, ο παππούς μου μου είπε πως ξεκίνησαν όλα αυτά. Ήταν στις αρχές του αιώνα, αρκετά χρόνια πριν γεννηθώ. Μου εξήγησε ότι η ώθηση που κίνησε τους πρωτεργάτες αυτής της πρωτοβουλίας ήταν η ανάγκη να αφυπνίσουν τη συνείδηση και την υπευθυνότητα απέναντι στα οικουμενικά προβλήματα του κόσμου, μια προσπάθεια που θεωρούσαν πολύ επείγουσα, διότι εκείνο τον καιρό άρχιζε να χτυπά ο συναγερμός ότι ο άνθρωπος έπρεπε να επαναπροσδιορίσει τον τρόπο ζωής του αν ήθελε να κάνει βιώσιμη τη μελλοντική του ύπαρξη και την ίδια την ύπαρξη του πλανήτη. Το σχέδιό τους ήταν να συλλέξουν όλη την παράδοση που συνδέεται με την εικόνα της Αρκαδίας ως ιστορικής στάσης που υπερασπίζει την ύπαρξη του ανθρώπου που σε αρμονία με τη φύση και να εμπλουτίσουν τούτο το κληροδότημα με καινούργιες χειρονομίες της εποχής τους. Έτσι ίδρυσαν την International Society for Arcadia (μπες στο website της και δεξ). Στην αρχή ήταν απλώς μια χούφτα ανθρώπων, αλλά σιγά σιγά κατάφεραν να χτίσουν ένα γερό δίκτυο φορέων και προσώπων από διάφορες χώρες, οι οποίοι ταυτίζονταν κατά κάποιο τρόπο με την ιδέα της Αρκαδίας (Arcadia International Network). Ερευνητές, διδάσκοντες, επιχειρηματίες, δημοσιογράφοι, αγρότες, πολεοδόμοι, επαγγελματίες από κάθε κλάδο... καθώς επίσης εκπαιδευτικά κέντρα, εταιρείες με πρωτοποριακή κλίση και ένα

[INTERNATIONAL SOCIETY FOR ARCADIA • ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΡΚΑΔΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ](#)

ευρύ φάσμα οργανών των κοινωνικού και οικολογικού χαρακτήρα. Η πραγματική τους επιτυχία ήταν ότι κατάφεραν να φέρουν κοντά στην αρκαδική παράδοση πολλές πρωτοβουλίες και πολλά πρόσωπα με ικανότητα να διευρύνουν τούτο το κεκτημένο αντλώντας έμπνευση από το ίδιο και να το προβάλουν στο παρόν και στο μέλλον. Κατάφεραν να φορτίσουν με

ακόμα ευρύτερο νόημα το όνομα της Αρκαδίας και να προσδώσουν οικουμενικό συμβολισμό και ακτινοβολία στις πρωτοβουλίες που επιχειρήσαν με τούτη τη σφραγίδα. Πέτυχαν, με δυο λόγια, αυτό που αποσκοπούσαν: να δημιουργήσουν συνείδηση και υπευθυνότητα κάτω από το όνομα της Αρκαδίας.

Από τη στιγμή που έφτασα εδώ πηγαίνω από μια έκπληξη στην άλλη. Το πρώτο που με γοήτευσε ήταν να βλέπω κοπάδια και βοσκούς, να περπατώ στους λόφους με την παράξενη αίσθηση του να είμαι μέσα σε κάποιον από αυτούς τους παλιούς πίνακες. Ο παππούς μου μου είπε πως το 2000 δεν είχαν μείνει σχεδόν αληθινοί βοσκοί στην Αρκαδία: μόνο κάποιοι μετανάστες από τα Βαλκάνια που αναζητούσαν δουλειά και κάποιοι γέροι χαμένοι στα βουνά σε άθλιες συνθήκες. Μια από τις πρωτοβουλίες της Εταιρείας στα πρώτα χρόνια της ήταν ο επαναπροσδιορισμός και η προώθηση του πανάρχαιου επαγγέλματος του βοσκού ως εγγύησης για την επιβίωση του χαρακτηριστικού τοπίου της αρκαδικής γης. Το τοπίο που ονομάζουμε «φυσικό» είναι σε μεγάλο βαθμό καρπός μιας συγκεκριμένης κουλτούρας και οικονομίας, και ήταν ολοφάνερο ότι, χωρίς τη βόσκηση, το αρκαδικό τοπίο θα κατέρρεε αναπόφευκτα. Με ευρωπαϊκά κονδύλια για την ανάπτυξη και με μια επιτροπή επί του συγκεκριμένου, η Εταιρεία πρώτιστα θησε τη δημιουργία του Πρότυπου Συνεταιρισμού Βοσκήν της Αρκαδίας. Σου στέλνω και αυτό το link για να δεις πόσα έχουν καταφέρει σε μόνο λίγα χρόνια. Έχουν μια σχολή επαγγελματικής κατάρτισης, ένα τμήμα I+D που μεριμνά για την ισορροπία μεταξύ παραγωγής και περιβάλλοντος, ένα εμπορικό τμήμα που διανέμει και εξάγει τα πιστοποιημένα προϊόντα του (γάλα, τυριά, κρέατα, μέλι, μανιτάρια του δάσους, βότανα) και ακόμα και ένα τμήμα ενέργειας, το οποίο παράγει βιοгаs και οργανικά λιπάσματα με βάση την κοπριά.

Με αυτή την πρωτοβουλία επιτεύχθηκε πολλοί νέοι να βρουν δουλειά και μέλλον στον τόπο τους- αν και το πιο σπουδαίο μάλλον ήταν ότι επιτεύχθηκε να διατηρηθούν εν ενεργεία τα δάση, τα βοσκοτόπια, οι πηγές, τα λαγκάδια... Να παραμείνει ζωντανό το αρκαδικό τοπίο.

Ορισμένοι φορείς και προσωπικότητες που είχαν ενταχθεί στο Διεθνές Δίκτυο Αρκαδία, αδράχνοντας την ευκαιρία να προβάλλουν τη δουλειά τους από ένα τόσο συμβολικό μέρος, προσέφεραν σε αυτή την περιοχή αξιολογή τεχνονγνωσία για την ανάπτυξη και άλλων πρωτοβουλιών. Η ίδια η δημιουργία τούτου του Κέντρου τέθηκε τότε ως ανοικτή πρόσκληση σε επιχειρήσεις του χώρου της οικο-αρχιτεκτονικής ώστε να συμμετάσχουν ως ανάδοχοι και συνάμα χορηγοί μιας κοινής εμβληματικής πρωτοβουλίας: της ανακάλυψης και της τιμωρίας δομής της δεκαετίας του '60 του περασμένου αιώνα σε ένα βιώσιμο κτήριο αξιο να φιλοξενήσει στην καρδιά της Αρκαδίας, αυτό το παρατηρητήριο του ανά τον κόσμο αρκαδικού κεκτημένου. Εκείνο ήταν μόνο η αρχή: με το χρόνο, κορυφαίες επιχειρήσεις κάθε κλάδου συμμετείχαν γενναϊόδωρα σε εκπαιδευτικά προγράμματα και στην υλοποίηση έργων

[INTERNATIONAL SOCIETY FOR ARCADIA · ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΡΚΑΔΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ](#)

τοπικής κλίμακας, τα οποία αποτέλεσαν σημαντικό κίνητρο για τον εντόπιο πληθυσμό και παράδειγμα για άλλες περιοχές της Ελλάδας: βιολογικές καλλιέργειες, καθαρισμός υδάτων με ηλιακή ενέργεια, δημιουργία οικο-δασών για την αναδάσωση πυρόπληκτων περιοχών, πειραματισμός με βιοκλιματικά κτήρια, εφαρμογή οικολογικών και πρακτικών στο οικιακό περιβάλλον, κλπ. Για παράδειγμα, πριν από δύο μέρες επισκεφτήκαμε ένα από τα πρώτα σχολεία που έλαβαν μέρος στο πρόγραμμα «Ένας κήπος στη στέγη», μια από τις πιο πετυχημένες πρωτοβουλίες της Εταιρείας, στην οποία ήδη έχουν ενταχθεί παραπάνω από διακόσια δημόσια και ιδιωτικά εκπαιδευτικά κέντρα. Η ιδέα ήταν οι ίδιοι οι μαθητές να δεχθούν την πρόκληση να μετατρέψουν την ταράτσα του σχολείου τους σε μια πράσινη στέγη και να αναλάβουν την συντήρησή της. Με αυτόν τον τρόπο, οι συμβατικές ταράτσες, που δεν ήταν παρά αναξιοποίητος χώρος και διαρροή ενέργειας, μετατράπηκαν σε κήπους που μονώνουν το κτήριο, οξυγονώνουν τον περιβάλλοντα χώρο και προσφέρουν μια ανοικτή αίθουσα διδασκαλίας για την εκμάθηση και την εφαρμογή πολλαπλών γνώσεων σχετικά με τα φυτά και την οικολογική τεχνολογία. Η απήχηση αυτήν τον πρωτοβουλιών οδήγησε το 2019 στην ανακήρυξη από την ΕΕ ολόκληρης της Αρκαδίας ως Πόλου Οικονομικής και Ζωής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Αυτή η ανακήρυξη υπήρξε «πρωτοποριακή», εφόσον μιλάμε για μία εποχή που ακόμα φαινόταν ανέφικτη η σημερινή δημοκρατικοποίηση της ενέργειας και η ανεξαρτητοποίηση από τα απολιθωμένα καύσιμα με γεωστρατηγική αξία, που υπήρξαν αιτία τούσων πολέμων στο παρελθόν. Από ό,τι μου είπε ο παππούς μου (ο οποίος, επειδή ξέρει ελληνικά, ψάχνει αυτές τις μέρες για υλικό στα αρχεία των τοπικών εφημερίδων), αυτή η ανακήρυξη βρήκε στην αρχή πολλούς αντιπάλους, παγιδευμένους στην αντίληψη ότι η προστασία της φύσης έρχεται σε αντίθεση με την οικονομική ανάπτυξη, μια πολύ διαδεδομένη σύγχυση των τελευταίων δεκαετιών της βιομηχανικής επανάστασης. Σε λίγα χρόνια όμως, διαπιστώθηκε ότι αποτελούσε ένα βήμα μπροστά, το οποίο έφερε ακόμα και λύσεις για την μετατροπή της θερμικής μονάδας της Μεγαλόπολης –του μεγαλύτερου οικολογικού προβλήματος της περιοχής– σε μια μονάδα παραγωγής ανανεώσιμων ενεργειών και βοήθησε να αξιοποιηθούν τα παλιά λιγνιτωρυχεία για την παραγωγή καύσιμου και πρώτων υλών με βάση οργανικό υλικό. Ο παππούς μου λέει πάντα ότι η οικονομία και η οικολογία είναι το ίδιο νόμισμα ιδωμένο από τις δύο όψεις, αφού και οι δύο επιστήμες προσπαθούν κατά βάθος «να οργανώσουν το σπίτι».

Την ώρα που σου γράφω αυτό το ατέλειωτο mail πίνω ένα τσάι με μέλι ελάτης από τα βουνά της Αρκαδίας. Είναι ένα μέλι σχεδόν άσπρο, τόσο αγνό που όταν το βάζεις στο στόμα σου νομίζεις ότι τρως το δάσος με το κουτάλι. Αλλά δεν πρόκειται μόνο για το μέλι: το τσάι, ο καφές, η ζάχαρη και άλλα εισαγόμενα προϊόντα που σερβίρονται σε αυτό το κατάστημα προέρχονται όλα από συνεταιρισμούς δικαίου εμπορίου που επί δεκαετίες καταπολεμούν τις επιπτώσεις της αποικιακής πολιτικής των μονοκαλλιιεργειών, η οποία βρίσκεται στη βάση των ανισοτήτων μεταξύ χωρών όπου ζει ο σύγχρονος κόσμος. Ο παππούς μου μου είπε πως, όταν ήταν νέος, το μέλι που πουλούσαν στα σουπερμάρκετ περιείχε αντιβιοτικά που διναν

INTERNATIONAL SOCIETY FOR ARCADIA · ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΡΚΑΔΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
στις μέλισσες! Σήμερα, αφού έχει κερδίσει ένα διεθνώς αναγνωρισμένο κύρος, η Εταιρεία παρέχει τη Σφραγίδα Ποιότητας «ΑΡΚΑΔΙΑ» σε όσα προϊόντα δεν έχουν αντίρρηση να υποβληθούν σε αυστηρούς εξωτερικούς ελέγχους που να εγγυώνται τόσο την ποιότητά τους όσο και την ηθική παρασκευή και διάθεσή τους στο εμπόριο. Επίσης, η Εταιρεία κατάφερε να θεσπίσει ένα σημαντικό βραβείο –Arcadia International Award– για να αναγνωρίσει και να προβάλλει το έργο εκείνων των προσώπων και φορέων που προωθούν και εφαρμόζουν εμπράκτως τις ανθρωπιστικές αξίες που χαρακτηρίζουν το αρκαδικό ιδεώδες.

Η αξιοπιστία αυτής της Εταιρείας, που στηρίζεται στον αριθμό και το κύρος των μελών του Διεθνούς Δικτύου της, της επιτρέπει να ενεργεί ως πλατφόρμα πολιτών για την παρατήρηση, την καταγγελία και την πολιτική πρόταση. Τα τελευταία χρόνια, από τότε που οι πιο αναπτυγμένες δημοκρατίες έδωσαν επίσημη αναγνώριση σε τέτοιες πλατφόρμες ως νόμιμο δίαυλο επικοινωνίας μεταξύ πολιτών και κρατών και υποχρέωσαν δια του νόμου τις κυβερνήσεις να λάβουν υπόψη τις προτάσεις τους, η International Society for Arcadia έχει υποβάλει ακόμα πιο τολμηρές ιδέες.

Μια από αυτές, όχι και τόσο πρόσφατη, ήταν να προωθήσει τη δημιουργία της πρώτης «ηθικής τράπεζας» της Ελλάδας, μια

ιδέα που γεννήθηκε μάλιστα μέσα στο κλίμα παγκόσμιας χρηματοοικονομικής κρίσης που σημάδευσε το τέλος της πρώτης δεκαετίας του αιώνα. Από ότι διάβασα στο σύντομο ιστορικό που παρουσιάζεται στην ιστοσελίδα του, αυτός ο θεσμός ήταν εξ αρχής μια επιτυχημένη πρωτοβουλία: με τη φιλοσοφία του να δίνει προτεραιότητα στους ανθρώπους και όχι στο κεφάλαιο και να υπολογίζει υπεύθυνα τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις των οικονομικών δράσεων που αναλάμβανε, κατάφερε να προσελκύσει το ενδιαφέρον συνειδητοποιημένων ανθρώπων και μη κυβερνητικών οργανώσεων που από την αρχή έγιναν εταίροι και πελάτες του. Όλοι αυτοί είχαν αγανακτήσει με την πολιτική των κυβερνήσεων που, εκείνο τον καιρό, γίνονταν αρωγοί στις τράπεζες με χιλιάδες εκατομμύρια από το δημόσιο χρήμα για να τις βοηθήσουν να βγουν από την χρηματοδοτική κρίση που οι ίδιες είχαν δημιουργήσει κερδοσκοπώντας αδιάστακτα. Η Διεθνής Τράπεζα Αρκαδία κατάλαβε κάτι τόσο εύλογο και τόσο ηθικό όπως αυτό: ότι το κέρδος που επιφέρει η κατοχή και η συναλλαγή του χρήματος πρέπει να χρησιμοποιηθεί για το κοινό όφελος και να καταμετρηθεί δικαίως σε όσους συμβάλλουν στη δημιουργία του. Στην αρχή ξεκίνησε ως ειδική ομάδα πελατών της ιταλικής "Banca Popolare Etica", πρωτοπόρας σε τούτο τον χώρο από το 1999· το 2012 άνοιξε το πρώτο κατάστημα στην Ελλάδα και σήμερα είναι σε όλο τον κόσμο. Η πιο ελκυστική της υπηρεσία είναι ασφαλώς τα άτοκα δάνεια, τα οποία είναι εφικτά χάρη σε ένα ευρηματικό σύστημα που η τράπεζα JAK έθεσε σε λειτουργία στη Σουηδία πριν από πάνω από εκατό χρόνια και που το σύνολο των τραπεζών του κόσμου φρόντισαν να αγνοούν. Το εν λόγω σύστημα, το οποίο βασίζεται σε έναν υπολογισμό πόντων που συνδυάζει την αποταμίευση με τη πίστωση, εγγυάται το όφελος του πελάτη και της τράπεζας προστατεύοντας και τους δύο απέναντι στις διακυμάνσεις των επιτοκίων του συμβατικού συστήματος.

INTERNATIONAL SOCIETY FOR ARCADIA · ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΡΚΑΔΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Τώρα, η International Society for Arcadia –μέσα από το Δίκτυό της και με την υποστήριξη της τράπεζάς της– προωθεί απέναντι σε διάφορες κυβερνήσεις δύο ριζοσπαστικές πρωτοβουλίες για τη δίκαια κατανομή του πλούτου: η «Ατομική Ποσόστωση του Άνθρακα» και το «Εισόδημα του Πολίτη». Και οι δύο πρωτοβουλίες αλληλοσυμπληρώνονται και αποσκοπούν στην κατανομή σε όλους αυτούς που ανήκει σε όλους: του αέρα και του κληροδοτημένου πλούτου της κάθε χώρας.

Στην πρώτη περίπτωση, η πρόταση βρήκε την υποστήριξη πολλών πλατφορμών και δικτύων και κατάφερε ήδη να εφαρμοστεί σε κάποιες χώρες. Η πρωτοβουλία «Ατομική Ποσόστωση του Άνθρακα» διεκδικεί την άμεση εφαρμογή του σχεδίου «Περιστολή και Σύγκλιση» («Contraction and Convergence»), που δεν κατάφερε να επιβληθεί στη Συνδιάσκεψη Κορυφής του Κιότο, και προτείνει την κατανομή των δικαιωμάτων εκπομπής του άνθρακα να γίνεται όχι ανά χώρα αλλά ανά άτομο. Με αυτόν τον τρόπο, αντί οι λίγοι να κερδοσκοπούν στο χρηματιστήριο με τα δικαιώματα εκπομπής, ο κάθε άνθρωπος θα είχε το άμεσο μερίδιό του στο κοινό αγαθό: μια μηνιαία ποσόστωση ατομικών δικαιωμάτων εκπομπής, την οποία, αν δεν την χρησιμοποιήσει, μπορεί να πουλήσει σε κάποιον που να τη χρειάζεται αποκτώντας και έτσι ένα εισόδημα. Το σύστημα είναι απλό: η ποσόστωση καταγράφεται σε μια έξυπνη κάρτα, από την οποία αφαιρούνται μονάδες κάθε φορά που ο κάτοχος αγοράζει απολιθωμένα καύσιμα ή πουλάει σε κάποιον τρίτο το πλεόνασμα από τα δικαιώματα εκπομπής του. Με αυτό το σύστημα ανακατανέμεται ο κοινός πλούτος και ενισχύεται συγχρόνως η οικολογική συμπεριφορά, αφού το χρήμα περνάει από όποιον ρυπαίνει περισσότερο σε όποιον ρυπαίνει λιγότερο και οι εταιρείες και οι ιδιώτες προσπαθούν να μειώσουν όσο το δυνατόν την εξάρτησή τους από το πετρέλαιο και το αέριο.

Στην δεύτερη περίπτωση, βασιζόμαστε στο γεγονός ότι ο κληροδοτημένος πλούτος της κάθε χώρας δεν είναι μόνο καρπός του μόχθου των λίγων προνομιούχων που τον μοιράζονται σήμερα, αλλά της δουλειάς και της δημιουργικής δύναμης αμέτρητων ατόμων επί πολλές γενεές. Σήμερα μας φαίνεται απίστευτο, αλλά στις αρχές του αιώνα, στα χρόνια που ιδρύθηκε η International Society for Arcadia, μια χούφτα διακοσίων εταιρειών συγκέντρωνε περισσότερο πλούτο από ό,τι ο μισός πληθυσμός του πλανήτη! Η ιδέα του να προικιστεί ο κάθε πολίτης με ένα βασικό μηνιαίο εισόδημα ως από τεκμήριο της θεμιτής συμμετοχής του στον κοινό πλούτο θα οδηγούσε με ειρηνικό τρόπο στη μεγαλύτερη κοινωνική επανάσταση της ιστορίας. Αυτό το κατά κεφαλήν εισόδημα, που σύμφωνα με τις οικονομικές μελέτες που στηρίζουν την πρόταση είναι τελείως εφικτό, θα επέτρεπε στο σύνολο της ανθρωπότητας να ζήσει αξιοπρεπώς. Θα έδινε σε εκατομμύρια ανθρώπους την ευκαιρία να αποφασίσουν για την ίδια τη ζωή τους, να εγκαταλείψουν τη σκλαβιά των τωρινών εργασιών τους και να προβάλλουν αντίσταση στην αποδοχή άλλων ταπεινωτικών ή καταστροφικών ή για τον περιβάλλον. Θα έκανε εφικτή την ύπαρξη της γεωργίας, της βιομηχανίας και του εμπορίου σε μικρή κλίμακα και θα επέτρεπε στους εργοδότες να προσλάβουν περισσότερο προσωπικό σε αξιοπρεπείς συνθήκες με λιγότερα χρήματα. Θα αυξανόταν η αγοραστική δύναμη της μεγάλης βάσης του πληθυσμού και δεν θα ήταν

INTERNATIONAL SOCIETY FOR ARCADIA · ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΡΚΑΔΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

αναγκαίο να αποταμιεύσει κανείς μεγάλα ποσά για να εξασφαλίσει το μέλλον του. Εξάλλου, με αυτό το βασικό εισόδημα, ενισχυμένο ενδεχομένως από την Ποσόστωση του Άνθρακα, πολλοί άνθρωποι θα ασχολούνταν αποκλειστικά με την ανατροφή και την εκπαίδευση των παιδιών τους ή και με άλλες άμισθες εργασίες με τεράστιο όφελος για την κοινωνία. Η αλήθεια είναι ότι, μοιράζοντας καλύτερα τον πλούτο όλων, θα καταφέραμε έναν κόσμο όπως ποτέ δεν υπήρξε. Τέλος πάντων, τι άλλο μπορώ να σου πω... Όπως η Αθήνα είναι σύμβολο της φιλοσοφίας και της δημοκρατίας, ανακαλύπτω τώρα ότι η Αρκαδία είναι σύμβολο της αρμονίας με τη φύση και του επαναπροσδιορισμού της ζωής προς το ουσιαστικό. Όταν επιστρέψω στο λύκειο, ελπίζω να τα καταφέρω παρουσιάζοντας αυτό το θέμα στην τάξη. Το μάθημά σου με διδάσκει μέρα με τη μέρα ότι τα ιδανικά είναι απολύτως απαραίτητα στην ιστορία, διότι ακόμα και αν δεν υλοποιηθούν οι πιο υψηλές τους βλέψεις, είναι εκείνα που μας βοηθούν να πάμε μπροστά. Ή όπως λέει και ο παππούς μου, ο οποίος ώρες ώρες λες και έχει ζήσει χίλια χρόνια, αν οι άνθρωποι δεν πιστεύαμε ότι μπορούμε να γίνουμε καλύτεροι, θα γινόμασταν ασφαλώς ακόμα χειρότεροι.

Φιλιά από την Αρκαδία,

Σίβυλλα.

© International Society for Arcadia, 2009